

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
Tiedoksi; eeva.ovaska@lvm.fi, kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi

Lausunto

AIHE

Luonnos hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Tieyhdistys ry kiittää saamastaan mahdollisuudesta antaa kommentteja ja ehdotuksia yllä mainitusta luonnoksesta.

Lakiluonnokseen esitetyt muutokset ja niiden tarkoitukset ovat monelta osin hyvät. Erityisen kiitoksen yhdistys antaa siitä, että laki on pyritty kirjoittamaan selkeäksi ns. kansalaislaiksi. Tätä kuvaa muun muassa se, että lakiin on sisällytetty määritelmäpykälä ja se, että kullakin pykälällä on otsikot.

Kiitoksen ansaitsee myös se, että asiat on pyritty kokoamaan järkeviksi kokonaisuuksiksi. On myös perusteltua, että lakiin ei ole jätetty sellaisia pykäläitä, jotka koskevat erityisesti viranomaisia ja jotka löytyvät muusta lainsäädännöstä. Samoin on perusteltua jättää lakiin sellaiset pykälät, jotka kyllä koskettavat viranomaisia, mutta samalla myös yksittäisiä osakkaita tai tiekuntia. Lakiehdotuksessa olevat uudet pykälät ja muut lisäykset nykylakiin verrattuna ovat valtaosin hyviä, esimerkkinä 44 ja 45 §.

Jatkossa Tieyhdistys ottaa tarkemmin kantaa pääperiaatteiltaan vain siihen, miten esitystä tulisi vielä korjata, täsmentää tai peräti muuttaa. Kantaa ottamattomuuden voi siten tulkita myönteiseksi kannanotoksi.

3 § Määritelmät. Tieyhdistys esittää seuraavia muutoksia ja täsmennyksiä määritelmiin;

- *metsätie*-käsite poistetaan tarpeettomana. Metsätie-käsite ei tule laissa esiin muualla kuin 31 § 1 mom ja sielläkin käsite tulee joka tapauksessa avata
- *tieoikeudella* tarkoitettaisiin ainoastaan *'oikeutta käyttää toisen kiinteistön aluetta pysyvästi kulkuyhteyttä varten'*. Näin ollen sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden kiinteistön käyttöä palvelevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen ei olisi tieoikeus, sillä mainittu asia tieoikeutena aiheuttaisi monia juridisia hankaluuksia ja vastuukysymyksiä. Sen sijaan tiekunnalle annettaisiin 47 § ja 54 §:ssä oikeus antaa suostumus/lupa mainittujen johtojen ym. sijoittamiseksi ilman maanomistajaa. Samankaltainen oikeus siis kuin puiden tms. poistamisoikeus. Tällä saavutettaisiin se alkuperäinen tavoite helpottaa johtojen ym. sijoittamista tiealueelle
- *tiekunnalla yhtä tai useampaa tietä koskevien asioiden ...*
- lakiluonnoksessa olevan *tiealue*-käsite tulisi olla *tie*. Ja *tiealue* olisi *alue, johon tieoikeus kohdistuu*. Tämä selkeyttäisi asioita myös myöhemmissä pykälissä, olisi nykylain 5 § mukainen ja sen käsityksen mukaista, joka nyt käytännössä vallitsee
- *tien kunnossapidolla* tarkoitettaisiin toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen tien pitämiseksi sen tarkoitusta vastaavassa kunnossa. Pois otettaisiin siis tarpeettomina sanat *'mukaan lukien auraus ja puhtaanapito'*. Tuloksena tästä olisi se tulkinta, että myös liukkauden torjunta kuuluisi aiempaa selvemmin tiekunnan kunnossapitotehtäväksi.

Uudessa infranimikkeistössä kunnossapito käsittää termit korjaus, hoito ja käyttö. Esitetään siten harkittavaksi, voisiko tien kunnossapidolla tarkoittaa niitä *korjaus- ja hoitotoimenpiteitä, jotka ovat tarpeen tien pitämiseksi sen tarkoitusta vastaavassa kunnossa.*

Pykälään on lisätty riista-aita, mikä toki saattaa olla tarpeen jopa yksityistiellä. Kuitenkin perustelutekstistä saa käsityksen, että kyse on maantietä varten tarvittavasta riista-aidasta ja että se voitaisiin säätää kuuluvaksi yksityistien tiealueeseen. Tieyhdistys katsoo, että maantienpitäjän riista-aitavelvoitetta (aidan tarvitsema alue, kunnossapitovastuu jne.) ei tule siirtää yksityisen tien pitäjän vastuulle. Tällaisista asioista voidaan kuitenkin aina sopia yksityisen tienpitäjän ja viranomaisen kesken.

Pykälän viimeisen momentin loppuun tulisi selkeyttämisen takia lisätä lause *Tällöin kiinteistön haltija on tieosakas.* Nykyisin on epäselvää, kumpi kokoukseen tulevista - omistaja vai hän, jolla on elinikäinen hallintaoikeus – on osakas ja edustaa mainittua kiinteistöä.

6 § 2 mom. Tieoikeuden myöntäminen valtiolle, kunnalle ja maakunnalle on lähtökohtaisesti perusteltua. Perustelutekstissä viitataan erityisesti kevyen liikenteen johtamiseen yksityistielle. Sama saattaisi koskea myös ns. hidasta moottoriajoneuvoliikennettä (maatalouden ajoneuvot ja koneet).

Ongelma on, kuinka tienpidon kustannusvastuu jakautuu mainituissa tapauksissa. Yleinen hidas moottoriajoneuvoliikenne voitaneen vielä kohtuudella yksiköidä. Mutta kuinka yksiköidään kevyt liikenne (jalankulku, polkupyörät), kun sitä ei ole otettu tähän saakka yksiköinnissä huomioon mitenkään? Ongelma tulee suureksi sen tähden, että tienpitäjän juridinen vastuu kasvaa huomattavasti, jos liikennemerkein tielle ohjataan kevyt liikenne. Eli miten tienpidon kustannusten jakamisessa otetaan huomioon lisääntynyt juridinen vastuu. Tähän kysymykseen viitataan myöhemmin 27 § 3 momentin kohdalla.

Momentin 5. sanaksi tulisi lisätä sana *yksityistietoimituksessa* erotuksena ja selventävänä sille, mitä 1 momentissa sanotaan elinkeinoharjoittajan osalta. Eli valtiolle yms. ei tiekunta voisi ko. oikeutta antaa.

7 §. Otsikko tulisi kuulua; *Kiinteistön velvoittaminen tieosakkaaksi*

Tulisi poistaa viimeisen lauseen sanat *'... tietä tarvitaan kiinteistöä varten vain vähäisessä määrin ja ...'*. Jos kiinteistö on tien vaikutuspiirissä, tulee sillä olla tieoikeus ja -osakkuus, vaikka kiinteistön tienkäyttö olisikin vain vähäistä. Tällöin kiinteistö kuitenkin olisi mukana osuudellaan mm. tien rakentamisen kustannuksissa. Ainoastaan selkeästi toinen kulkuyhteys voisi olla peruste osakkuuden ja oikeuden vapautukseen.

10 § 4 mom. Tässä kohtaa pitänee mainita, että lähtökohtaisesti yksityistietoimituksen ja tien siirtämisen kustannukset maksaa hakija. Momentin jatkok teksti tulisi kuulua: *Tieosakkaat voidaan velvoittaa osallistumaan siirtämisen kustannuksiin tieyksikköjensä mukaisessa suhteessa **tai muutoin** ottaen huomioon...* Esitetyllä muutoksella mahdollistetaan sekin tapaus, että tien siirtäminen aiheutuu vain yhden osakkaan huomattavasti lisääntyneestä tienkäytöstä (paljon raskasta liikennettä tms.).

14 §. Lisäykset kunnan velvollisuudesta ottaa asemakaava-alueella oleva tai sinne johtava tie hoitoonsa eräin edellytyksin, ovat erittäin perusteltuja. Lainkohta vähentänee ns. huonoa kaavoitusta. Samoin on perusteltua 1 mom lisäys, että jos kadunpitopäätöstä ei viiden vuoden kuluessa asemakaavan hyväksymispäätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen ole tehty, on kunnan tieosakkaan tai tiekunnan vaatiessa tehtävä kadunpitovelvollisuutta koskeva arviointi enintään viiden vuoden välein.

23 § 1 mom. Momentin viimeinen lause ei ole käytännössä selvä. Siksi ehdotetaan, että pykälästä jätetään pois sanat *'joka ei selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia'*. Ajatuksena siis olisi, että jokamiehen oikeudella tapahtuva toiminta sekä muu satunnainen toiminta ei edellyttäisi lupaa. Pykälä voisikin kuulua; *'Yksitystien käyttäminen säännöllisiin tai tilapäisiin kuljetuksiin, tai säännölliseen kulkemiseen tai tien kunnossapitokustannuksia lisäävään toimintaan on luvanvaraista muille kuin osakkaille. Jokamiehen oikeuden nojalla tapahtuvaan kulkemiseen ei lupaa tarvita.'*

Momentin sanamuotoa on syytä vielä harkita ja yrittää edelleen selkeyttää mm. hevosharrastuksen näkökulmasta. Jos ratsutallin pitäjä järjestää ohjattuja maastoretkiä, koskee häntä/tallia em. järjestetty toiminta. Mutta muuttuuko tilanne, jos talli vain antaa tilan muiden omistamille hevosille ja omistajat yksi kerrallaan kulkevat ratsastamaan yksityistielle, periaatteessa jokamiehen oikeuden oikeuttamina.

26 § 2 mom. Momentti on myös nykylaissa, mutta harkittava olisi vielä, että eikö uuden tien rakentamisen kustannuksiin tulisi ottaa kuitenkin myös ne, jotka tarvitsevat rakennettavaa tietä vain vähäisessä määrin. Nimittäin niiden kustannusosuushan on myös vähäinen, mutta kokonaan eivät pääsisi velvollisuudestaan.

27 § 1 mom. Viimeisestä virkkeestä tulee ottaa pois sana *'asiakkaiden'*. Elinkeinoharjoittamisesta voi nimittäin johtua muutakin tienkäyttöä kuin vain asiakasliikenne.

27 § 3 mom. Momentti edellyttää, että osakkaan on maksettava lisäkustannukset, jos vaatii tavanomaista korkeampaa tienpidon tasoa. Lähtökohta on perusteltu. Käytännössä kuitenkin on hyvin vaikea sanoa, mikä on 40 ja 41 § edellyttämää tasoa korkeampi taso, sillä osakaskiinteistöt ovat hyvin erilaisia ja niihin kulkemisen tarve ja tapa moninainen. Nykyisin tälle ei ole löydetty juuri muuta sovellusta – hyvin teoreettinen sekin - kuin se, että osakas vaatii hevosella kulkemista varten kalliimpaa kulutuskerrosmursketta kavioiden tähden kuin muutoin käytettäisiin.

Mainitussa momentissa tulisi kuitenkin ottaa esille se tilanne, että tieoikeus annetaan valtiolle, kunnalle tai maakunnalle (ks. edellä 6 § 2 mom). Tähän kohtaan tulisi kirjata, että yleisen liikenteen edellyttämän tienpidon korkeamman tason ja vastuiden lisäkustannukset tulee maksaa se, joka ko. yksityistielle yleistä liikennettä ohjaa. Tämä kirjaus velvoittaisi myös MML:n uusimaan yksiköintisuositukset ja ottamaan siinä huomioon myös mm. yleinen kevyt liikenne, koska se lisää tienpitäjän tienpidollisia ja juridisia vastuita.

29 § 2 mom (ja 30 § 2 mom). Perusmaksulla voitaisiin kattaa enintään tiekunnan hallintoasioiden hoitamisesta aiheutuvat välittömät kulut. On hyvä, että se on mahdollista sisällyttää myös käyttömaksuun.

Lakiehdotuksen perusteluissa mainitaan kokouksiin ym. liittyvä suoranaiset kulut. Kuitenkin mainittuihin kuluihin tulisi voida sisällyttää myös hallinnon hoitamisen työkustannuksia, kuten mahdollinen tilin- tai toinnantarkastajan, puheenjohtajan, hoitokunnan jäsenen tai tieisännöitsijän palkkio hallintotyön osalta.

Momentin lopussa sanotaan, että perusmaksun suuruus on pystyttävä todentamaan. Tarkoittaako tämä, että perusmaksu on osakkaalle lähetetyssä maksussa eritelty vai sitä, että perusmaksun perusteena olevat hallintokulut on kirjanpidossa ja talousarviossa todennettavissa?

Tieyhdistys esittää vielä harkittavaksi sitä, että tiemaksun suuruus voisi olla tiekunnan tiestön eri teillä tai tieosilla erisuuruinen edellyttäen, että mainittuja teitä tai tienosia on tiekunnan kokouksessa päätetty hoitaa selkeästi eritasoisina.

31 § 1 mom. Käyttömaksun periminen tiemaksun sijasta tulisi olla mahdollista vain teillä, joilla on pelkästään metsätalouden edellyttämiä kuljetuksia. Ehdotuksesta tulisi siis sanan 'pääasiassa' sijasta olla 'ainoastaan', sillä yksikin muu kiinteistö kuin metsä, aiheuttaa hankaluuksia pykälän soveltamisessa.

31 § 3 mom. Osakkaan tiemaksusta poikkeavan tilapäisen tienkäytön todentaminen on käytännössä hankalaa, kun mainitusta tienkäytöstä ei yleensä olla innostuneita kertomaan. Siksi maksu tulisi voida määrätä takautuvasti pidemmältä ajalta kuin yksi vuosi, esimerkiksi kolme vuotta tai neljä vuotta, joka on pisin vuosikokousten välinen aika. Saatavien vanheneminen on tuotakin pidempi aika.

32 § 1 mom. Korvaus aiemmin rakennetusta tiestä tulisi velvoittaa maksamaan pykälässä mainitulla tavalla, mutta aikamäärä tulisi olla 10 vuoden sijasta nykyisin mukaisesti 15 vuotta. Vuonna 2001 mainittu 10 vuotta muutettiin nimenomaisesti ja harkitusti 15 vuodeksi käytännön tarpeen sanelemana ja siksi, että tien parantamisen vaikutusaika on tosiasiallisesti enemmän kuin 10 vuotta.

33 §. Tie- ja käyttömaksun ulosmittausmahdollisuuteen tulisi lisätä maininta, että maksun ja 6 % koron lisäksi voitaisiin periä myös kohtuulliset perintäkulut. Lain perustelutekstissä voisi tällöin mainita, että kohtuullinen perintäkulu tulee päättää tiekunnan kokouksessa.

34 § 1 mom. Pykälä velvoittaa korvaamaan tien huomattavan kulumisen tai vaurioittamisen vain, jos on käyttänyt tietä tie- tai käyttömaksusta poikkeavalla tavalla. Tieyhdistyksen mielestä kuitenkin tien käyttäjän tulisi korvata kaikissa tapauksissa tien vaurioittamisesta johtuvan kuntoon laittamisen. Sen sijaan korvata ei tarvitse tavanomaista kulumista ja siitä seuraavia tienpitotoimia. Näin nykylakia on tulkittu ja se tulkinta on saanut hyväksynnän.

34 § 2 mom. Olisi perusteltua ja oikeudenmukaista, että käytettäessä tietä vailla tienkäyttöoikeutta, tulisi korvata myös lisääntynyt kunnossapito. Korvausvelvollisuus ei siis koskisi pelkästään vaurioitumisesta johtuvaa kuntoon panemista.

35 § 1 mom. Momentin kirjaus tarkoittaa, että esimerkiksi lainan takaisinmaksu tulisi tehdä niillä yksiköillä, jotka olivat voimassa lainan ottohetkellä. Kun laina voi olla jopa 10 v, aiheuttaa tämä suuria hankaluuksia. Esitetään poistettavaksi sanat 'kyseisenä ajankohtana voimassa olleiden'.

40 § 1 mom. Tie on rakennettava niin, että tien tarkoitus saavutetaan mahdollisimman edullisesti. Tuo sana 'mahdollisimman' esitetään poistettavaksi liian voimakkaana ilmaisuna, sillä sana ei ole tarkoituksenmukainen tässä yhteydessä. Sanan pois ottaminen olisi sisällöltään perusteltua myös verrattaessa 41 § sanamuotoa, jossa kunnossapidon ei tule aiheuttaa 'kohtuuttomia kustannuksia'.

46 §. Esitetään harkittavaksi, tulisiko tiekunnalta etukäteen pyytää liittymää varten ohjeita tai peräti lupaa.

Esitetään myös lisättäväksi, että rakennuslupaviranomaisen tulee ennen rakennusluvan myöntämistä pyytää tiekunnalta lausuntoa kiinteistön liittymän sijainnin ja laadun ym. osalta. Nykyisin on erittäin vaikea puuttua siihen, jos kiinteistön omistaja tai rakennuslupaviranomainen laittaa liittymän epäsopivaan kohtaan.

47 §. Ehdotus on perusteltu. Tässä on huomioitava, että pykälässä puhutaan luvasta, ei tieoikeudesta. Samoin 54 §. Tämä on siis linjassa sen kanssa, mitä Tieyhdistys on aiemmin lausunut kohdassa 3 §.

Pykälän 1. momenttia esitetään muutettavaksi niin, että tiekunnalla ym. on oikeus sijoittaa johtoja ym. *tielle*. Ei siis *tialueelle*. Tässä viitataan 3 § määritelmien selkeyttämisesitykseemme. Mainittu selkeytys tarkoittaa, että ko. oikeus on vain sijoittamiseen ns. fyysiseen tiehen. Sen sijaan johtoja ym. ei saisi ilman maanomistajan lupaa sijoittaa mainitun fyysisen tien ulkopuolelle alueelle, joka juridisesti on tialuetta (rasite), mutta jota ei ole otettu tiekäyttöön, vaan on tällöin maanomistajan vapaammin käytettävissä.

Haaste on, kuka siirtää ja kenen kustannuksella tialueessa olevat johdot yms. tien ja tialueen mahdollisen siirtämisen yhteydessä. Esimerkkinä tien siirtäminen pois pihapiiristä. Kohtuutonta olisi ajatella, että siirtokustannukset maksaisi tiekunta tai jopa yksittäinen osakas, sillä johtojen siirtäminen saattaa olla kalliimpaa kuin itse tien siirtäminen. Parasta olisi, että 2. momentin loppuun lisätään lause: *Samoin rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden siirtämisen kustantaa niiden haltija.*

48 §. Rakentamisrajoitukseen liittyvän luvan voisi myöntää maakunnan sijasta kunnan ympäristölautakunta.

49 § 2 mom. On arveluttavaa myöntää tiekunnalle tai osakkaille yhteisesti poistaa tialueen ulkopuolelta liikenneturvallisuutta ilmeisesti vaarantava puu yms. Tällä oikeudella aikaan saadaan sukupolvien riidat. Nykyisin kunnan tielautakunnalla on mainittu oikeus. Tieyhdistys esittää, että jatkossa mainitun oikeuden myöntäisi sama orgaani kuin 48 § eli kunnan ympäristölautakunta tai maakunta tai yksityistietoimitus.

52 § 1 mom. Tiekunnan perustamismahdollisuus osakkaiden itsensä toimesta on hyvä esitys. Ehdotetaan, että mainittu lause kuulusi; *Tiekunta perustetaan yksityistietoimituksessa taikka perustamiskokouksessa, johon kaikki kyseisten teiden tieosakkaat on todisteellisesti kutsuttu.* On nimittäin kohtuuton vaatimus, että kaikkien on myös oltava läsnä perustamiskokouksessa.

54 §. Esitetään 1. lause kuuluvaksi; ... *sijoittamisesta tialueella olevalle tielle sekä* ... Perusteluina viitataan lausumaamme kohdissa 3 § ja 47 §.

55 §. Tiekunnan nimen kirjoitusoikeus ehdotetaan kuuluvaksi; *'Tiekunnan nimen kirjoittaa toimitsijamies tai hänen varamiehensä taikka, jos on asetettu hoitokunta, sen puheenjohtaja tai kaksi hoitokunnan varsinaista jäsentä yhdessä, tai säännöissä päätetyllä tavalla'*.

58 §. Sanan *'tilintarkastajan'* tilalla tulisi olla sanat *'tilin- tai toiminnantarkastajan'*.

59 § 1 mom. Momentin loppuun esitetään lisättäväksi sanat; *'ellei tiekunnan kokous ole heittä valinnut.'* On perusteltua, että hoitokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan voisi valita myös osakkaiden kokous.

61 §. Pykälän sanamuoto laajentaa hoitokunnan ja toimitsijamiehen esteellisyyttä tavalla, joka tiukasti tulkiten hankaloittaa toimintaa. Esitetään ainakin lisättäväksi sana *'merkittävän'* niin, että momentti kuuluu; *...eikä muunkaan sellaisen merkittävän asian käsittelyyn ...*

63 § 2 mom. Esitetään, että momentin viimeinen lause poistetaan, sillä kirjaus on mm. valtuuttajan oikeusturvan kannalta hyvin oudoksuttava ja vieras ajatus. Kirjaus johtaa vähemmistön dominointiin kohtuuttomalla tavalla. Päätösvallan siirtäminen lakiluonnoksen mukaisella tavalla johtaa hyvinkin epätoivottuun suuntaan tienpidon näkökulmasta. Valtakirjojen hankkiminen on vapaaehtoinen toimi ja se on tiekunnissa hyvin toimiva menettely.

65 §. 1. momenttiin esitetään lisättäväksi lause; *Tiekunnan kokous on päätösvaltainen, jos se on laillisesti koolle kutsuttu ja jos vähintään yksi osakas on kokouksessa läsnä tai edustettuna.* Nykyisin tämä päätösvaltaisuus ei ole täysin selkeä. Nykyisin Tieyhdistys tulkitsee ko. asian em. lauseen mukaisesti.

Tiekunnan kokousasioihin olisi syytä selkeyden vuoksi ottaa uusi kohta 3) *valita toimitsijamies ja varatoimitsijamies taikka vähintään kolme hoitokunnan jäsentä ja heille varamiehiä tarvittava määrä.* Mainittua asiaa on sivuttu 52 § ja 56 § 1 mom, mutta valinnoista mainitaan vain 4 v toimikausi sekä varajäsenten määrästä vain siinä tilanteessa, kun tiekunta perustetaan. 56 § 2 mom mainitsee, että varajäseniä pitää olla monikollinen määrä.

66 §. Pykälän otsikko ei ole kuvaava. Parempi voisi olla; *Tieosakkaan esteellisyys.*

Esteellisyys-käsitteen ulottaminen tiekuntiin on sinänsä ymmärrettävää, mutta aiheuttaa käytännössä hankaluuksia varsinkin pykälää tiukasti tulkiten. Tästä syystä esitetään vielä harkittavaksi, onko pykälä lainkaan tarpeellinen.

67 §. Ylimääräisen kokouskutsun koollekutsumisvelvoite on hyvä. Ehdotetaan kuitenkin, että vaadittava osakasmäärä käytännöllisyyden takia on neljännes, ei viidennes.

68 § 1 mom. Ehdotetaan lisättäväksi lause; *'Niille, jotka eivät voi ottaa kokouskutsua vastaan päätetyllä tavalla sähköisesti, lähetetään kutsu kirjeitse'*. Lakiluonnostekstin mukaan olisi valittava jompikumpi menettely (kirje tai sähköinen), joka sitten koskisi kaikkia osakkaita.

68 § 2 mom. Sana *'käsitellään'* esitetään muutettavaksi sanaksi *'päätetään'* tai *'ratkaistaan'*. Kokouksessa tulee voida käsitellä keskustellen mm. tulevista tienpidon asioista, vaikka kokouskutsusta ei asiasta olisikaan mainintaa.

69 §. Ehdotetaan lisättäväksi maininta, että pöytäkirjan sähköinen allekirjoitus on mahdollinen. Samoin riitojen välttämiseksi tulisi 2. momentin loppuosa kuulua: *'...tai oikeaksi todistettu maksullinen jäljennös pöytäkirjasta. Maksun suuruus tulee päättää tiekunnan kokouksessa tai säännöissä.'*

70 § 1 mom. Momentin mukaan maksuunpanoluettelo tulee olla nähtävillä. Ehdotetaan lisättäväksi, että nähtävillä olon vaihtoehtona on, että maksuunpanoluettelo toimitetaan osakkaille kokouskutsun liitteenä. Tämä olisi käytännöllistä ja osakkaidenkin kannalta hyvä tapa.

70 § 2 mom. Momentin alku esitetään kuuluvan seuraavasti; *Maksuunpanoluetteloon kokouksessa tehtävät mahdolliset korjaukset voidaan vahvistaa tiekunnan kyseisessä kokouksessa. Voimaantulon kirjaus on epäselvä. Maksuunpanoluettelo voi tulla voimaan heti, kun otetaan huomioon 99 §. Jos mainittu 30 päivää kuitenkin jätetään, tulee poistaa sanat 'asianosaisten tiedoksiantopäivästä'.*

72 § 1 mom. Esitetään, että maa- ja metsätalouden sijasta ns. valitus tiekunnan kokouksen päätöksestä tehdään maakunnassa olevaan orgaaniin, joka voisi olla esimerkiksi tielautakunta tms., kuten kunnissa nykyisin. Jäseninä olisi maakunnan nimeämät henkilöt, joiden ei tarvitsi olla luottamushenkilöitä, ainakaan yksinomaan. Mainittu orgaani voisi käsitellä muitakin yksityistielain asioita, vrt. 49 § 2 mom.

Pykälän kirjausta esitetään muutettavaksi siten, että kaikkien osakkaiden ns. valitusaika on 30 pv riippumatta siitä, onko osakas ollut läsnä kokouksessa vai ei. Ei-osakkaille mainittu 30 pv alkaa tiedoksiannosta. Tämä olisi myös nykyisin mukainen, hyväksi koettu säädös. Momentin viimeinen lause kuuluisi: *'Tieosakkaan ja kokouksessa saapuvilla olleen asianosaisen on tehtävä tätä tarkoittava kirjallinen haastehakemus maa- ja metsätalouteen kolmessakymmenessä päivässä päätöksen tekemisestä'*.

75 §. Ehdotetaan täsmennystä, tarkoittaako kirjaus myös sitä, että ulkopuolinen toimija perii osakkailta tiemaksun tiekunnan antaman maksuunpanoluettelon mukaisesti. Jos näin on, onko kyse tiemaksusta vai tienpidon urakoinnin tms. maksusta, jossa olisi tai voisi olla alv.

89 §. Ensisijaisesti esitetään, että maakuntien sijasta Liikennevirasto voisi avustaa yksityisteitä valtion talousarviossa olevan määrärahan puitteissa. Toiminnan siirtäminen 18 maakunnalle tuo tullessaan mm. melkoisen ison hallintotyön verrattuna nykytilanteeseen, jossa käytännössä yksi ELY-keskus hoitaa hallintoasiat.

Mikäli avustukset siirtyisivät maakunnille, tulisi siinä tapauksessa tavalla tai toisella turvata yksityistieasioiden valtakunnallinen kehittämistyö sekä tiekuntien valtakunnallinen opastus- ja neuvontatyö. Viimeksi mainittua työtä on mm. oppaiden laatimistyö, tieisännöitsijöiden kouluttaminen ja yksityistieasioiden puhelinneuvontapalvelu 0200 34520. Ne ovat olleet mahdollisia vain, koska toimintaa on tuettu valtion talousarvion yksityisteiden avustusmomentilta. Mainitut toiminnot ovat kansainvälisesti ainutlaatuisia ja yksityistiekentällä koettu erittäin hyödyllisiksi. Em. valtakunnallisen kehittämis- ja neuvontatyön avustamisen voisi tehdä Liikennevirasto.

91 § 2 mom. Jos avustettavalla tiellä on huomattavaa haittaa aiheuttavaa ulkopuolista liikennettä, voidaan lakiesityksen mukaan kunnan suostumuksella mainittu ulkopuolinen tien käyttö kieltä tai sitä rajoittaa. Tieyhdistys pyytää kiinnittämään huomiota, että jos kuntien tielautakunnat

lakkautetaan, jäisi tämä luvan myöntämien kuitenkin vielä kunnalle. Kunnan sijasta tässä kohtaa voisi olla aiemmin esittämämme maakunnan orgaani, vrt. 72 §.

95 §. Esitetty vapaaehtoinen maakunnan tai kunnan neuvonta- ja sovitteluelin lienee perusteltu ehdotus. Syytä kuitenkin kysyä, olisiko se mahdollisuus vain toisella, lähinnä maakunnalla. Lisäksi haasteena on, että ennen mahdollisen 'valituksen' tekemistä tiekunnan kokouksen päätöksestä on aikaa sovitteluun tai neuvontaan vain 30 pv, mikä saattaa olla liian lyhyt aika. Tieyhdistys uusii edellä tekemänsä esityksen, että maakunnassa olisi yksityistieasioita varten oma orgaani, vrt. 72 § ja 91 §.

104 § 1 mom. Momentissa esitetään, että aiemmin sijoitettujen sähköjohtojen ym. osalta lain voimaan tullessa niiden sijoittaminen muuttuu tieoikeudeksi. Tässä yhteydessä viitataan lausumaamme kohdassa 3 § eli, että sijoittaminen ei olisi tieoikeus. Se sen sijaan olisi tiekunnan oikeus päättää sijoittamisesta. Vanhojen kaapeleiden osalta on myös se iso ongelma, että niiden todellista sijaintia ei useinkaan tiedetä. Kaapeleiden sijainnin suunnitelma, ja todellinen sijainti useimmiten ovat eri asioita. Näin ollen momentin loppu kuuluisi: *...sijoittamista varten siten kuin tämän lain 47 § 1 mom tarkoitetaan.*

Edellä olevan lisäksi Tieyhdistys ehdottaa, että lakiin lisätään pykälä, jonka otsikkona on *Tieosakkaan velvollisuudet*. Lakiesitys turvaa suuresti osakkaan oikeuksia, mutta ei puhu lainkaan velvollisuuksista. Pohdittava olisi myös, seuraisiko laiminlyönneistä erityisiä sanktioita.

Tieosakkaan tulee ainakin

- ilmoittaa tienkäytössään tapahtuneista tai tapahtuvista muutoksista
- ilmoittaa mahdollisista osakaskiinteistöjen ja määräalojen kaupoista
- maksaa tie- ja käyttömaksunsa määräajassa
- huolehtia kiinteistöliittymänsä rakentamisesta ja kunnosta
- ilmoittaa osoitteensa muutoksista
- kantaa tieyksikköjensä suhteessa vastuuta osakkaiden yhteiseen lukuun kunnossapidettävästä tiestä

Edelleen Tieyhdistys esittää harkittavaksi, tulisiko lakiin ottaa uutena käsitteenä 'tiekuntatodistus' samalla periaatteella kuin taloyhtiöissä on isännöitsijätodistus. Em. tiekuntatodistus tulisi kuitenkin olla huomattavan paljon kevyempi. Mainitun todistuksen tarve saattaisi olla lähinnä kiinteistökaupoissa ja se sisältäisi vain mm. tiedot tiekunnan talousarviosta, hoitokunnasta, mahdollisista säännöistä sekä ko. osakaskiinteistön tiemaksun suuruus.

Tieyhdistys ehdottaa vielä harkittavaksi, voisiko tiekunta halutessaan hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi.

Lopuksi Suomen Tieyhdistys ilmaisee, että se ja sen edustajat ovat kaikin puolin valmiit olemaan rakentavalla tavalla mukana lain jatkokehittelyssä.

Suomen Tieyhdistys ry.

Nina Raitanen

Nina Raitanen

Jaakko Rahja

Jaakko Rahja